

Datum

2021-06-04

Diariernr (åberopas)

A148.977/2021

Saknr

000

Er referens

Ju2021/00971

Justitiedepartementet L4

ju.remissvar@regeringskansliet.se

ju.L4@regeringskansliet.se

Betänkandet Struktur för ökad motståndskraft (SOU 2021:25)

Sammanfattning

Polismyndigheten finner att betänkandet i stora delar är väl genomarbetat och det innehåller flera förslag som myndigheten bedömer som positiva. Polismyndigheten tillstyrker den föreslagna strukturen med beredskapssektorer, där Polismyndigheten föreslås ha sektorsansvar för beredskapssektorn Ordning och säkerhet samt ingå i beredskapssektorn Räddningstjänst och skydd av civilbefolkningen.

Polismyndigheten tillstyrker inrättandet av civilområden under ledning av civilområdeschef. Polismyndigheten avstyrker däremot förslaget om indelning i sex civilområden.

Polismyndigheten ställer sig positiv till förslagen i avsnitt 12 om de förtydligade och utvecklade uppgifterna för Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB).

Polismyndigheten har inget att erinra mot förslagen i avsnitt 14 om ledningsförmåga i kommuner och regioner.

Polismyndigheten har vissa synpunkter gällande förslagen om ny struktur för de statliga myndigheterna samt förslagen om inrättande av civilområden.

Polismyndighetens synpunkter

Avsnitt 7.7 Farliga ämnen (CBRNE)

Utredningen bedömer att CBRNE varken ska utgöra en beredskapssektor eller ett särskilt beredskapsområde. Det framgår inte av betänkandet hur området ska hanteras eller vilka aktörer som ska ingå, förutom att MSB fortsatt föreslås ha i uppgift att stödja och främja arbetet. Polismyndigheten anser att CBRNE-området är viktigt och det är olyckligt om området blir eftersatt på grund av att det inte ges en plats i den nya strukturen för det civila försvaret som föreslås i betänkandet. Förnyade överväganden bör göras i den fortsatta beredningen.

Avsnitt 8.4.2 Risk- och sårbarhetsanalyser – ökat fokus på åtgärder

Polismyndigheten är positiv till att risk- och sårbarhetsanalyserna i högre grad föreslås vara inriktade på att myndigheterna ska vidta åtgärder och inte enbart genomföra analyser. Det är en viktig och bra utveckling av rapporteringen. Polismyndigheten förespråkar dock att rapportering inte bör genomföras oftare än vart fjärde år. Behoven och åtgärderna kommer att vara beständiga under lång tid och många av de åtgärder som rapporteras tar troligen tre till fyra år att åtgärda/genomföra. Det kontinuerliga arbetet med åtgärder kommer att ske genom samverkan och samordning, vilket kan täcka det rapporteringsbehov som eventuellt finns hos MSB och regeringen.

Avsnitt 8.7 De sektorsansvariga myndigheternas uppgifter

De uppgifter som utredningen föreslår för de sektorsansvariga myndigheterna är vittgående. Det är svårt att göra en samlad uppskattning av uppgifternas omfattning (jfr även nedan under Konsekvenser för Polismyndigheten). Den fortsatta beredningen av förslagen bör präglas av en målsättning att ytterligare förtydliga uppgifterna, och även ansvarsstrukturernas förhållande till varandra på nationell, regional och i förekommande fall lokal nivå.

Polismyndigheten saknar framförallt en tydlig beskrivning av vad sektorsansvariga myndigheter har för ansvar och uppgifter på regional nivå. Det framgår exempelvis inte vilka krav som kommer att ställas på de sektorsansvariga myndigheterna på regional nivå avseende att företräda sektorn i samverkan med civilområdena/civilområdeschefen. Detta behöver klargöras i den fortsatta beredningen.

Vidare ska samverkan ske med andra beredskapssektorer. För att få störst effekt av den nya strukturen är det önskvärt att de olika sektorerna så långt som möjligt bygger sina respektive organisationer för sektorsarbetet på nationell och regional nivå på liknande sätt. Samarbetet mellan sektorsansvariga myndigheter, högre regional ledning och MSB torde främjas av om samverkan kan ske på ett så strukturerat sätt som möjligt. Polismyndigheten uppfattar att MSB kommer att ha ett viktigt ansvar att utveckla beredskapsystemet, vilket är positivt (jfr avsnitt 12.5). Det är dock även önskvärt att regeringen noggrant följer utvecklingen, så att eventuella justeringar av uppdrag m.m. kan göras utan onödig fördröjning av uppbyggnadsarbetet.

Avsnitt 10 Civilområden och en högre regional ledning

Polismyndigheten anser att förslagen att dela in länsstyrelserna i civilområden och att inrätta en ledning (civilområdeschef) för vart och ett av civilområdena är bra. Om fler aktörer har samma geografiska indelning torde detta vidare underlätta samverkan och förbättra effektiviteten i hela totalförsvaret.

Utredningens förslag till indelning är detsamma som Indelningskommittén presenterade som sitt huvudförslag i betänkandet Myndighetsgemensam indelning – samverkan på regional nivå (SOU 2018:10). I sitt remissvar över betänkandet avstyrkte Polismyndigheten huvudförslaget om indelning i sex regioner, och förordade med bestämdhet det alternativa förslaget om en indel-

ning som motsvarar Polismyndighetens sju regioner.¹ Polismyndigheten vidhåller sin tidigare framförda uppfattning, och avstyrker därför förslaget om en indelning i sex civilområden.

Konsekvenser för Polismyndigheten

Avsnitt 16.6.3 Höjt anslag till sektorsansvariga myndigheter

Det är inte möjligt att utifrån beskrivningarna i betänkandet se hela omfattningen av sektorsansvaret, vilket medför att det är svårt att göra närmare beräkningar av hur mycket resurser myndigheten kommer att behöva på såväl nationell som regional nivå. Enligt Polismyndighetens uppfattning kommer det högst sannolikt att krävas mer resurser än vad utredningen beräknar. Polismyndigheten vill understryka att det är angeläget att de tillkommande uppgifterna som sektorsansvaret innebär inte inverkar begränsande på Polismyndighetens möjligheter att i övrigt utföra sitt omfattningrika uppdrag.

Detta yttrande har beslutats av rikspolischefen Anders Thornberg. Vid den slutliga handläggningen har deltagit chefen för rättsavdelningen Gunilla Hedwall och juristen Marika Janvid Kuchler, föredragande.

POLISMYNDIGHETEN

Anders Thornberg

Marika Janvid Kuchler

Kopia till

Justitiedepartementet (PO)
Arbetsstagarorganisationerna
Rikspolischefens kansli

¹ Polismyndighetens dnr A159.458/2018.